

1655

1. Froelich, Gabriel : De certificatione
2. Frommann, Johannes hunsrus : Hypotyposis juris furiosorum
singularis
3. Gumbrius, Johannes Sebastianus : De obligationibus in genere
4. Gubius, Wilhelmus Hunius : De praesentione juris dicitur
tionis
5. Lehmann, Gustavus Bogislaus : De brocardico : excute.
solvam.
6. Schuster, Georgius : De adjecto ad l. 10 et de solutione
et liberatione.
7. Schygas, Francus Albertus : De jecore.

1656

1. Kronegg, Carolus Sigismundus : Anus, maris
dominus.
2. Lapp, Johannes Reichardus : De fundo ecclesiastico
vulgo Kumbelats - Lehen
3. Lammereck, Johannes David : De heredes fideicommissariorum
familiae exhibens analysin Nov. 159.

1656

4. Gumbius, Iohannes Sebastianus: ~~De~~ De paeni-
sentia juris, quatenus in contractibus nominatos
et inominatos incidit.
5. Gumbius, Ioh. Sebastianus: De alluvionibus
6. Gumbius, Iohannes Sebastianus: De contractibus in genere.
7. Gumbius, Iohannes Sebastianus: De attentatis
8. Guetken, Mauritius Wilhelmus: De fundo l'igio
9. Rehner, Iohannes: De acquirenda vel amittenda possessio-
sione
10. Rehner, Iohannes: De expensis libris
11. Rehner, Iohannes: De multa.
12. Schwarzkopff, Casparus: De vindicta privata
13. Tabor, Ioh. Otto: De iure cerevisario occasione
recitationum ad l. 3 c. de commune. et mercatoribus
suscepta.

1657. Tabor, Ioh. Christianus: De silentio

1.

1657.

2. Guenther, Johann Sebastian: De contractu mercedis
3. Goltius, Joh. Adamus: De termino moto
4. Graff, Catharinus: De retentione
5. Lued, Georgius Gallus: De ratificatione
6. Reuber, Johannus: De instantia Imp. processuum.
prima
7. Sattlerus, Johannus Ludovicus: De confessis
8. Vambueler, Johannus Ernestus: De concursu delictorum
in genere

1658

1. Horstluffius, Georgius Samuel: De casu questionum
ex variis juris capitulis
2. Schallerus, Jacobus: Paradoxon de tortura in Chri-
stiana republica non exercenda. Rec. 1742.
3. Schuelz, Benjamin: De iuribus proediorum.

1658.

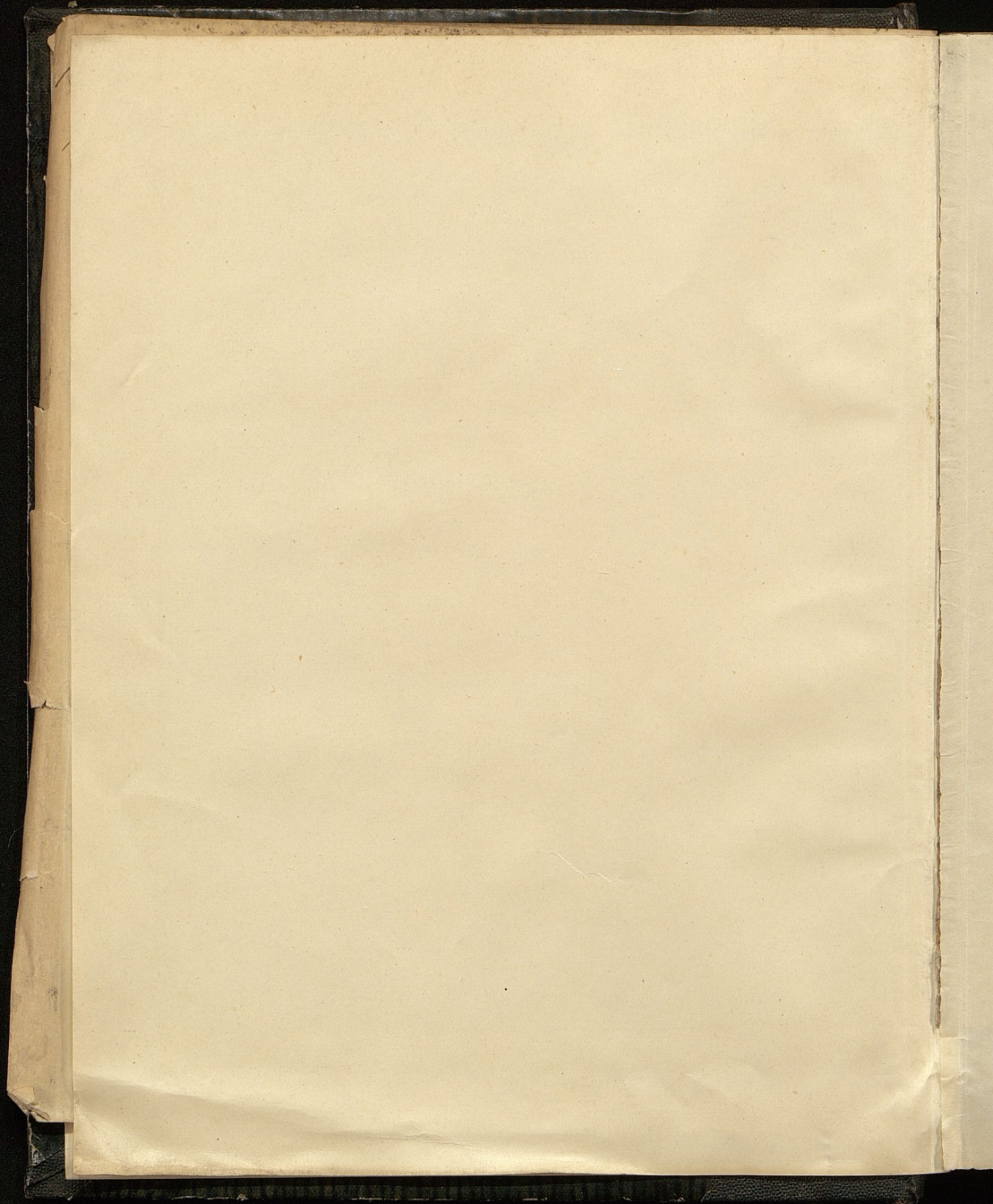
7. Taddeluis, Liara: Di peregrinationes valia

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text on the left margin, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

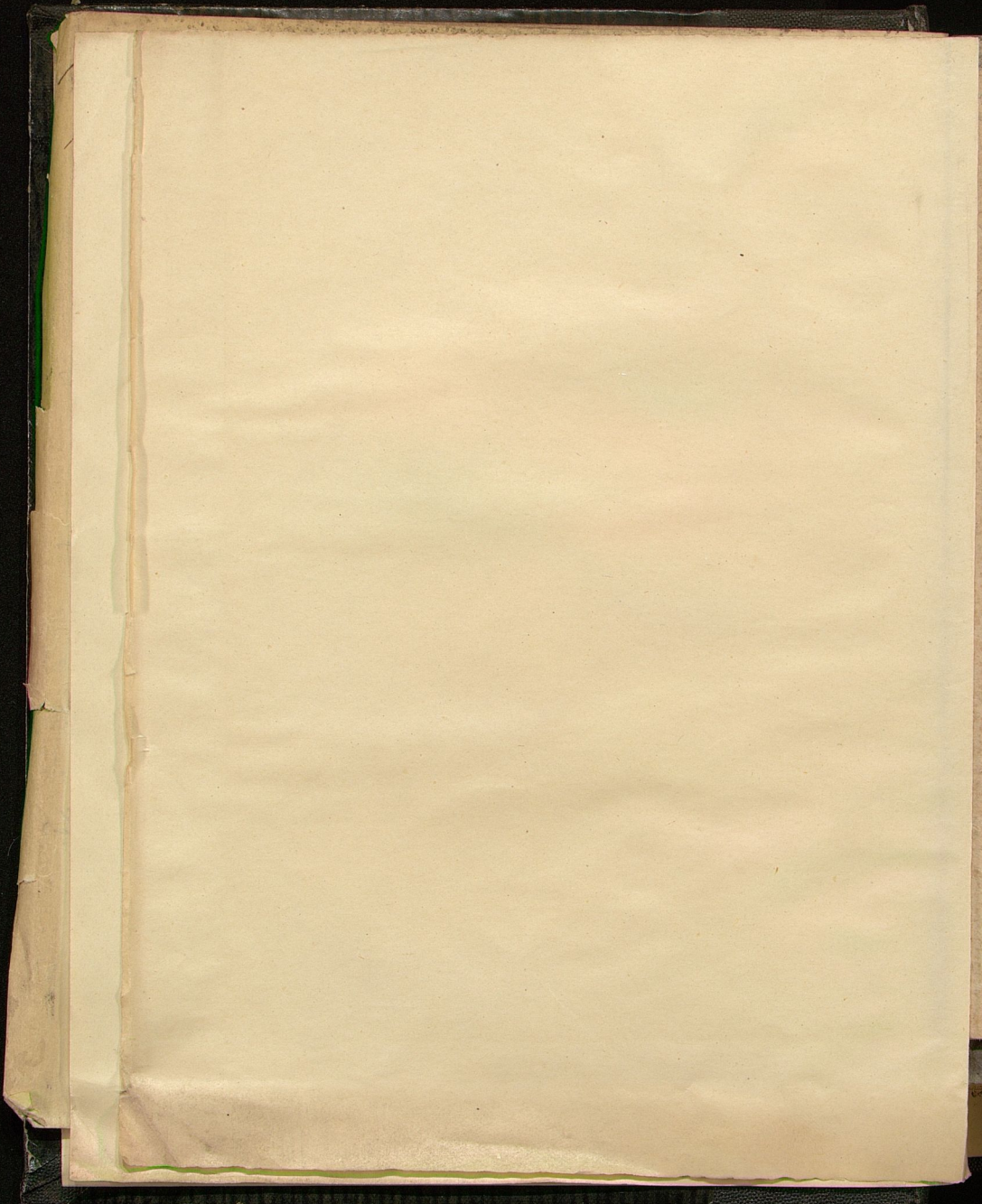

DISSEMINATION
OF
CERTIFICATIONS

FRÖLICH

24
Diop.
53f.

1657/4

Q. D. B. V.

DISPUTATIO INAVGVRALIS

DE

RETENTIONE,

Quam

AVTHORITATE

Magnifici, Nobilissimi & Amplissimi Jctorum
ordinis in Illustri ac inclyta Argentoratensi
Academia,

pro consequendis

SYMMIS IN VTROVQUE IVRE HONORIBVS
AC PRIVILEGIIS,

publico & solenni examini submittit

GOTTFRIDVS *Grass*/ Austriacus.

ad d. 9 Maii.

ARGENTORATI,

Ex Typographéo FRIDERICI SPOOR.

ANNO M DC LVII.

ndus.

omaz

r, PL

vere omnibus jus esse: & alibi passim. Etiam *juridicè*,
effectu verbi altiùs considerato, diversimodè accipitur.
latè & strictè. *Latè* pro qualibet perceptione rei aut ju-
ris sibi in re aliqua competentis conservacione. *text. in*
l. arboribus 12. §. 2. & 4. ff. de usufr. l. 28. C. de donat. l. 16.
de liberat. legat. §. 9. *Instit. de Fideicommiss.* Quo sensu
nonnunquam ipsa compensatio involvitur, *l. 20. ff. de*
compensat. l. 30. ff. de act. emt. l. 13. de negot. gest. nonnun-
quam pignorat. *Nov. 134. c. 7.* *Strictè* pro justa rei de-
tentione ad tempus. Quo casu iterum aut actum no-
tat retinendi, *l. si non sortem* 26. §. 4. l. 33. ff. de condict. inde-
bit. l. 14. §. 1. *comm. divid.* aut Exceptionem, quâ defendi-
mus rem quam tenemus, simulque removemus peti-
torem, *l. 14. ff. de dol. m. & met. except.* l. 48. de R. V. Vultei.
ad §. sequens illa divisio 16. *Instit. de Act. n. 44.* Quæ prior
illa significatio huius loci est.

III.

Hinc definitur quod sit actus jure permissus, quo
quis rem alterius penes se ex certa & justa causa existen-
tè tam diu detinet, donec de eo, quod sibi deberi præ-
tendit, satisfiat. *l. 19. de V. S. l. 26. §. 4. de condict. indeb.* Ba-
chov. *ad §. Compensationes* 41. *Instit. de Act. n. 1.*

IV.

Divisionis membra quod attinet, in quæ Retentio
dispescitur, sunt illa quædam, quæ retentionem respici-
unt, prout in lata sua significacione & compensatio-
nem & retentionem in specie in se involvit: Et tunc
dividitur in eam, quæ est ad tempus, quasi jure pignoris,
l. 26. §. 4. ff. de condict. indeb. & eam quæ fit in perpetuum,
quasi jure compensacionis, *l. 5. ff. de dot. praleg.*
Pac. analys. Cod. de rei uxor. act. §. 6. n. 3. Quædam vero
quæ retentionem respiciunt, ut consistit in strictiori sua
significacione, & tunc dividitur (1) in eam quæ facti est
& fit

& fit oppositâ doli mali exceptione, l. 33. ff. de *condict. in deb.* l. 14. de *dol. m. & met. except.* & eam, quæ fit ipso jure, arg. §. *item si de dote* 39. *Inst. de act. l. 5. l. 7. §. ult. l. 9. ff. de impens. in rem dot. al.* Frantzck. *Exercit. Instit.* 4. q. 5. n. 11. Vultei. *Comment. Instit.* §. *sequens illa divisio* 16. *Instit. de actionib. n. 44.* Treutl. *vol. 1. D. 22. th. 8.* (2) in eam, quæ in judicio fit, & quæ extra judicium, de qua infra in th. 36.

V.

CAUSÆ, quarum cognitio in jure, ut aliàs præcipua est, aliæ externæ sunt, aliæ internæ: Illæ efficiens & finis: Hæ materia & forma. Efficiens partim principalis est, partim minus principalis: Principalis remota & proxima; minus principalis, impulsiva:

VI.

Causa Efficiens Retentionis remota est *jus civile*: Ita enim edocemur à Bachovio, qui in *Comment. Instit. §. bonæ fidei Instit. de action. n. 6.* etiam jure civili veteri eam cognitam fuisse asserit, sed tamen non nisi necessitate urgente admissam. Quam vis quidem negare non possumus, etiam jure gentium eam usurpatam fuisse, præsertim, cùm ex naturali æquitate fluat, ut infra dicitur; tamen quia civili jure informata est, l. *Paulus* 14. ff. de *dol. mal. & met. Except. l. 38. de petit. heredit. l. 48. de R. V.* huic meritò adscribitur, potissimum, quia non usquequaque liberè retinere rem alterius pro debito possumus, prout ipsum ex quibusdam textibus apparet, ut l. 40. §. *fin. ff. de Condict. in debit. l. 12. de vi & vi arm.* sed si subsit causa retinendæ rei cohærens, Gail. 2. *Obs. 12. n. 5.* Unde *Colerus* etiam p. 1. *process. execut. c. 2. n. 184.* dari ex causis retentionem dicit, à jure determinatis & expressis. *add. Dn. Hahn. in Obs. ad Vesemb. tit. de compensat. corollar. ult.* Et aliàs in jure novum non est, ut respectu formæ, quam ex dispositione juris civilis actus quidam

trahunt, huic adscribantur, l. 130. ff. de V. S. §. 1. *Instit. de Oblig.* quales sunt Donatio tot. tit. *Inst. de donat. ibique Locam. in pr. tit. a Testamenti factio, Schneid. Instit. de Testam. n. 14. Ungeb. Exercit. 8. q. 1.*

VII.

Causa proxima consistit in causis & rationibus ob quas beneficium hoc retentionis conceditur. Quae quidem variae sunt, pro varietate negotiorum quibus homines sibi invicem obstringuntur, quas tamen omnes ad duo ista capita referemus: quod scilicet Retentio detur ex causa **Juris vel in re, vel ad rem.** Imitati hac in parte Magnificum Dn. D. Taborem Meccoenatem nostrum summum, qui duo ista *in part. suis Element. part. 2. thes. 3.* & acquirere nos & amittere & conservare scribit.

VIII.

Et quidem ex causa juris in re retinemus rem vel quia res nobis est oppignerata, l. 4. l. 7. ff. *in quib. caus. pign. l. 8. de pign. act.* vel quia impensas in eam fecimus, arg. l. 5. ff. *de Impens. in rem dot. al. l. 33. de condict. indebit. l. 17. in fin. commodat. Gail. 2. Obs. 12. n. 6. Frantzk. Exercit. Instit. 4. q. 6.*

IX.

Ex causa juris ad rem retinemus rem eius, quem habemus obligatum, l. 3. de O. & A. sive obligatio illa naturalis & civilis simul sit, adeoque per se efficax ad agendum, *pr. Instit. de Oblig. fulcita nimirum utroque vinculo aequitatis & utilitatis; sive naturalis tantum, quae solius aequitatis vinculo sustinetur, l. 95. §. naturalis 4. ff. de solut. Quod quidem de priori illa obligationis specie minus dubitatur, quia ea propter actio & petitio comparata est, d. pr. Instit. de Oblig. ergo etiam retentio, quae petitione multo favorabilior, l. per retentionem 4. C. de*

Usur.

Usur. & facilius conceditur quam petitio, l. i. ff. de pign. Barbof. axiom. 1. cap. 52. lib. 16. Quod si verò naturalis tantum subsit obligatio, tunc licet effectum leges ei non tribuant, ut actionem producat, hunc tamen permittunt, ut quod solutum ex ea causa est, retineri possit, l. 16. §. 4. ff. de fideicommiss. l. 10. de Oblig. & Act. l. si is cui 94. §. Favius 3. ff. de solut.

X.

Causa impulsiva, quæ Legislatores commovet ut retentionis hoc beneficium permiserint, potissimum ubi nulla actio comparata est, est Æquitas. Recipit enim, inquit Magnificus Dn. D. Tabor, Præceptor quondam æternum venerandus, in allegariis jam suis partit. Element. part. 3. sect. 3. thes. 19. & approbat jus civile aliquas obligationis naturalis species, ob evidentem æquitatem, quæ bono civitatis qualiterque convenit itaque licet ei vim actionum non tribuat, alios tamen effectus remissiores permittit, quippe qui ex jure gentium & ipsi promanant. Hinc sumtus in prædium, quod alienum esse apparuit, à bonæ fidei possessore facti nullâ actione peti possunt, sed solâ æquitate ratione per officium Judicis, doli exceptione oppositâ servantur, scribit Jctus Papinianus, in l. 48. ff. de R.V.

XI.

Quia verò æquitas in jure non una est, sed naturalis alia, alia civilis, Wesenb. τ. de Compensat. n. 3. & utraque præbeat causam retentioni, idè etiam utraque h. l. erit consideranda. Naturalis quidem, quando nullâ aliâ ratione id, ad quod jus aliquod habemus, servare possumus: tunc enim, ne, dum juris civilis remedio destituimur, alter damno nostro locupletetur, quod naturali juri contrarium, l. nam 14. ff. de Constit. indeb. l. jure nature 206. ff. de R. I. c. locupletari 48. de R. I. in sexto. permisum.

de que de ob uax bus o tati na Ele on vel pi us, bit. cit. em na gen cu fo ff. de cie om quæ de sur.

sum est legibus, ex eadem æquitatis ratione, nostrum servare, ad quod repetendum jure civili nulla daretur actio, §. *ex diverso Instit. de Rer. divis. l. 14. §. 1. vers. diversum ff. Comm. divid. Civilis* verò quando actio quidem datur, sed nostra interest potius non solvere, quam solum repetere, l. 3. ff. *de Compensat. l. 59. ff. de Furt. & publica* præterea id requirat utilitas, ne lites ex litibus serantur, l. *si quis 11. in fin. C. de reb. cred.* sed abbrevientur, l. *properandum 13. C. de jud. ut litium aliquis finis sit, l. fin. ff. pro suo, l. 2. C. de re judic. l. 2. in pr. de aq. & aq. plur. arc.* nec fiat per plura, quod fieri potest per pauciora. l. 1. ff. *quod met. caus. l. ampliorem 39. §. 6. C. de Appell. l. fin. C. de donat.* Et hæc de causis externis.

XII.

Jam ordine observato ad internas deveniamus, Materiam scil. & formam. Materia duplex est, subjectiva & objectiva: subjectum sunt personæ, quibus hoc beneficium retentionis competit, & deinde contra quos dirigitur. De illis *Cui competit*, prolixiores erimus, ita tamen ut secundum præfatum modum, *in th. 7. & seq.* illas in duas Classes distribuamus, quarum *prima* personas comprehendet, quæ ex causa juris in re competentis Retentionis beneficio fruuntur: *Alteræ* quæ ex causa juris ad rem. Quia verò jus in re rursum vel ex causa pignoris hypothecæ datur, eaque expressâ vel tacitâ; vel propter impensas, ut modò in præcedentibus dictum, idè & in his ordo servabitur.

XIII.

Quod itaque Personas concernit, quæ ex causa juris in re, propter pignus vel hypothecam expressè constitutam privilegio Retentionis gaudent, sunt illæ omnes Creditores, qui rei oppignoratæ habent possessionem. Hi enim quia habent actionem ad rem oppignoratam.

debeatur; cum eadem hinc doli mali quæ in debito isto militet exceptio, *d. l. un.* nam uterque improbe facere videtur, non solvendo quod se debere fateatur, nec agnoscere bonam fidem, sed tantum pignoris recipiendi causa solvere, aliàs non soluturus, Perez *add. l. un. C. etiam ob chirograph. pec. vid. Carpz. p. 2. constit. 25. def. 25.*

XVI.

Atque hoc quod de pecunia hætenus dictum est, etiam in usuris locum habet, ut & pro iis pignus in sortem constitutum retineri possit, si sorte solutâ eas debitor solvere detrectet, *l. 4. C. de Usur.* non tamen promissuè, sed cum quadam limitatione: si de iis præstandis conventionum fuerit expressè, *d. l. 4. l. 22. C. d. t. de Usur.* Conventiones enim hinc inspiciendæ sunt, ultra quas pignus non extenditur, *l. solutum 11. §. 3. ff. de pign. act.* Quapropter si in sortem duntaxat obligatum est pignus, retineri non potest nomine usurarum: nec si obligatum duntaxat in usuras potest retineri nomine sortis, sed soluto eo, propter quod obligatum est, locum habet pignoratitia, *d. l. solutum 11. §. 3. Perez Comm. Cod. tit. etiam ob chirograph. pec. n. 4. Pac. analys. Cod. eod. tit. n. 3. Boc. Class. 4. Disput. 20. thes. 24. Umnius de process. Disput. 25. num. 34.*

XVII.

Deinde ex eodem juris fundamento retinere etiam potest Locator prædii Rustici res Coloni investas & illatas in prædium, si in pensionis solutione negligens fuerit: nam & hæ non nisi quàm si expressè de iis actum fuerit, hypothecæ creduntur subiectæ, *l. 5. C. Locat. Cond. l. 4. ff. in quib. caus. pig. Wesenb. in 7. in quib. caus. n. 2. C. A. eod. thes. 3. Bachov. ad Trentl. volum. 2. Disput. I. thes. 4. lit. b. c.*

XVIII.

XVIII.

Qui porro ex causa taciti pignoris jus retinendi habent sunt (1) LOCATOR prædii urbani, qui res inquilini investas & illatas in prædium urbanum tamdiu detinere potest, donec pensionis nomine ei fuerit satisfactum, *l. fin. C. in quib. caus. pign. vel hypoth. tac. cont. l. utique 34. ff. de damn. infect.*: dummodò eo animo illatae fuerint ut ibi perpetuò sint. *l. 7. §. 1. ff. in quib. caus. l. debitor 32. in fin. de pign.* idque providentiâ legis, quasi tacite fuisset conventum, *l. 4. ff. in quib. caus. pign.* Retinet autem res sic investas non solum pro pensionibus, sed & si deteriorem fecerit habitationem causâ suâ inquilinus, *l. 2. ff. in quib. caus. pign.* Carpz. *p. 2. constit. 25. def. 20. Coler. part. 2. c. 1. n. 267.* Quemadmodum simili ex causa in prædiis rusticis fructus retinere potest, qui ibi nascuntur: quia & hi tacite pignori esse Domino fundi locati intelliguntur, *l. 7. ff. in quib. caus. pign. l. 24. §. 1. l. 53. ff. Locat.* quamvis de his plerumque etiam nominatim convenire soleat, *l. 11. §. 2. ff. qui potior. in pign. C. A. in quib. caus. pign. rh. 3. edit. nov.*

XIX.

Ex eadem (2) causa retinet VXOR omnia bona mariti non solum propter dotem illatam restituendam, *l. un. §. 2. ut plenius 1. C. de rei ux. act. c. 5. extr. de pig.* Coler. *de process. execut. p. 1. c. 2. n. 189.* utpote quæ secundum opinionem communem, attestante Gailio 2. *Obs. 36. num. 3.* à die nuptiarum privilegio taciti pignoris gaudet. adde *l. assiduus C. qui pot. in pig. l. in rebus 30. C. de jur. dot. §. fuerat 29. Instit. de act.* Sed etiam pro consequenda donatione propter nuptias, quoties eam mulier sibi acquisivit, *l. ubi 29. C. de jur. dot. l. 19. C. de donat. ante nupt. Nov. 109. c. 1. 97. c. 1. Mynf. 5. Obs. 4. n. 4. Carpz. part. 2. constit. 25. def. 8. n. 6. C. A. in quib. caus. pign. rh. 5. edit. nov.* Item

B 2 pro

pro bonis paraphernalibus, & aliis præter dotem illatis, *l. fin. C. de pact. conv. d. l. ubi 29. C. de iur. dot. Gail. 2. Obs. 92. n. 10. Mynsing. d. Obs. 4. Carpzov. d. def. 8.* modò in his possessio marito fuerit permiffa, *l. 8. C. de pact. conv.* nam liberum est mulieri in bonis paraphernalibus vel marito ea dare, vel eius tantum custodia committere, vel etiam sibi retinere dominium, possessionem & custodiam, *l. 9. §. ult. l. 29. C. de iur. dot. l. 8. l. ult. C. de pact. conv.* quamvis rectius sibi consulat mulier, ut Imperator, *in d. l. 8. C. de pact. con.* suadet, quæ se ipsam marito committit, ut res etiam eiusdem gubernari patiatur arbitrio. *C. A. de iur. dot. thes. 27.* Quod & de illis bonis intelligendum, quæ vigore pactorum dotalium mulieri debentur, *d. l. ubi 29. C. de iur. dot.* ut & pro iis rerum Mariti retentio detur, donec restituantur, *Coler. p. 1. c. 2. n. 190. Carpzov. p. 2. c. 25. def. 10. n. 4.*

XX.

Quæ omnia quidem in allodialibus mariti bonis secundum allegata rectè se habent. Utrum verò id ipsum ad feudalia etiam bona extendi possit, ut similiter illis mulier incumbere possit eaque retinere pro iis, quæ ei debentur, non caret disceptatione. Quam controversiam quamvis ad obiectum potiùs Retentionis retuliffemus, cum hîc versetur in subiecto eorum, qui ex iure taciti pignoris retentionem habent, tamen quia materiæ inter se divulgæ longius mentem legentis distrahunt, ideò eam non incommodè hîc subiiciemus, pro cuius decisione duo hæc inter se separanda erant (1) Jus feudorum commune à statutis & consuetudinibus quorundam locorum (2) Feudum antiquum ex pacto & providentia *Stammlehen* à Feudo hereditario *vom Erblehen*. Quam divisionem licet subsistere posse negent de iure feudali *Dd. vid. Schulken Synops. jur. feud.*

feud. c. 3. n. 101. tamen communiter approbatam esse testantur iudem, Gail, 2. *Obs.* 154. Est autem feudum ex pacto & providentia, quod Vasallo concessum est pro se & liberis, vel pro se & filiis, nullâ heredum mentione factâ, aut factâ illorum mentione sed non absolutâ
vor sich und seine männliche Leibes-Lebens-Erben/sive: allein ihren männlichen Leibes-Lebens-Erben/des Namens/Helms/Schildes und Geschlechts: Gothofr. *Anton. Disput. Feud. 1. thes. ult. lit. k.* Dn. Carpov. *Synopf. jur. feud. Disp. 2. thes. 28.* ad quod successores vocantur proprio & sanguinis jure ex pacto & legis providentiâ, non iudicio Testatoris vel beneficio Vasalli defuncti sed primi acquirentis, Gail. *d. Obs.* 154. n. 2. Hereditarium verò feudum, in cuius concessione facta est mentio heredum, sive quod alicui pro se & heredibus concessum est; **vor sich vnd seine Erben / zu rechtem Erbsehen für Erben vnd Erbnehmen/** in quo succeditur non ex providentia legis feudalis, sed ex dispositione juris communis, jure hereditario, Goth. *Anton. d. Disp. th. ult.*

XXXI.

Qua distinctione præmissâ statuitur: Mulierem in bonis feudalibus mariti de jure feudali communi, & eo in feudo quod ex pacto & providentia primi acquirentis provenit, neque quoad dotalia bona, neque quoad paraphernalia &c. Retentionem habere: Non ex causa taciti pignoris: quia feudalia bona ab omni pignoris nexu libera esse jubentur. *c. 1. de prohib. feud. alien. 2. Feud. 55. c. 1. de investit. de re alien. fact. 2. Feud. 8. §. fin.* Mynsing. 6. *Obs.* 45. Wesenb. *in quib. caus. pig. tacit. n. 3.* C. A. *eod. thes. 5.* nec ex dispositione Mariti: quia in præiudicium Domini aut Agnatorum, ad quos feudum reverti & devolvi debet, nec quicquam disponere potest. Hinc Feudista 2. *Feud. 8. §. fin.* quamvis, inquit, possessio

B 3

per

per beneficium ad eum (Vasallum) pertineat, tamen
proprietas ad alium spectat; & idem quartæ seu tertiar
ratione; quæ à Longobardis seu à Romanis Viris uxori
bus fieri solet, post mortem Viri ad mulierem nihil per
tinet. Quod facit etiam Responsum Lipsensium apud
Georgium Beatum *part. 1. Cent. definit. tit. 2.* quod huic
materiam inserere libet, cum dilucidior reddat taciti
pignoris causam. **Auff vorgelegten Fall sprechen wir vor
recht / daß ob ihr wohl tacitam hypothecam auf euers
Ehemanns Güter / wegen des jenigen / so ihr eingebracht
vnd was sonst euch nach Rechte vnd Gewonheit gebühret
habet: Jedoch möget ihr solch hypothecam tacit. auf sei
ne rechte Manns-lehen vnd Ritter-güter nicht erstrecken
oder Vermög derselben euch deren als euers Vnterpfans
des anmassen. D. R. W.**

XXII.

Quæ sententia tamen limitatur (1) nisi vivo Marito
mulier Retentionis jure sibi prospiciat, quo casu, quo
niam ad omnia bona Mariti agere potest, teste Gailio 2.
Obs. 83. n. 4. etiam jure Retentionis iis insistere poterit. Ma
rito verò mortuo extinguitur jus uxoris, nec in agna
tum Mariti devolvitur, ad quem feudum liberum &
absque ullo debitorum onere, pervenire debet, *c. un. an
agn. vel filius def. 2. Feud. 45.* (2) nisi impensas in rem feu
dalem fecerit, 2. *Feud. 38. §. si Vasallus. vid. infra th. 31. C. A.
de jure dot. edit. nov. th. 42.*

XXIII.

Quod si verò feudum hereditarium fuerit ein Erbs
lehen / tunc uxor uti Retentione in bonis feudalibus de
functi sui Mariti non prohibetur. Ratio, quia in Feu
do hereditario filius & descendentes obligantur ad so
lutionem æris alieni defuncti, nec possunt repudiare he
reditatem, ut onera evitent & feudum retineant, *Text.
2. Feud.*

2. Feud. 45. 2. Feud. 51. Mynf. 3. Obs. 67. Gail. 2. Obs. 154. n. 19.
 Talia Feuda scribit esse Gothofr. Ant. Disp. Feud. 1. th. ult.
 lit. d. in Comitatu MARCHIE & WESTPHALIE. Unde
 consulti HELMSTADIENSIS ACADEMIA Dñi. ANTECES-
 SORES rescripserunt: **Das euren Bericht nach in Weck-**
lenburg wie auch Postern die Lehen schulden bezahlen zc.
Demnach erachten wir darauff in Recht zu erkennen vnd
auszusprechen seyn / das ihr befugt an den Gütern des Juris
Retentionis euch zu gebrauchen / bis so lang / was ihr zu
Brauschas eingebracht / euch heraus gegeben / vnd vor
allen andern Creditoren bezahlt seye. Referente Dñi.
Hahnio in observ. ad 7. Vvesenb. Tit. in quib. caus. pign. n. 1.
 p. 13. De consuetudine & statutis quorundam locorum
 videri possunt, Dd. Berl. p. 2. concl. 32. Rittersh. in parat.
 Feud. c. 3. q. 3. 47. allegatus à Coll. Arg. th. 5. in quib. caus.

XXIV.

Pari jure Retentionis gaudet (4) etiam Maritus in
 bonis defunctæ suæ uxoris pro præstanda dote vel reb.
 dot. evictis, l. un. §. 1. C. de Res. ux. act. & hoc ex natura cor-
 relativorum, l. fin. C. de indict. Viduit. Alth. Dicaol. lib. 2. c. 17.
 n. 9. Carpz. p. 2. c. 25. defn. 18.

XXV.

Quod de uxore & marito dictum est id etiam (5) in
 HEREDIBVS illorum locum habet, ut & illi bona
 defunctorum retinere possint ob ea, quæ forsan à de-
 functorum aliquo fuisset præstandum, l. dote relegata. 5.
 ff. de dote præl. quia eadem persona cum defuncto repu-
 rantur Nov. 48. c. 1. & in omne jus, quod defunctus ha-
 buit succedunt, l. heredem 59. l. hereditas 69. de Reg. jur.
 l. 19. de V. s. vide Mynsing. 6. Obs. 82. Carpz. part. 2. consti-
 25. def. 16.

XXVI.

Ex eodem taciti pignoris fundamento (6) retinet
 RE-

REDEMPTOR redemptum ab hostibus. Nam & is redemptori pignori est tantisper dum ei redemptionis pretium solverit, *l. si patre 15. ff. de capt. & postlim. revers.* l. 43. §. *fin. ff. de Legat. 1.* Wefenb. *π. de capt. & postlim. revers. n. fin. Treutl. vol. 1. Disput. 24. th. ult. lit. p. ibiq.* Bachovius. **C. A. tit. in quib. caus. pign. t. ac. th. 16.** quo casu tamen non tam in servilem conditionem detrusi videntur Redempti, quam in causam pignoris constituti, *l. 2. C. de postlim. revers.* quod si pretium solvere nequeunt, laboris obsequio vel operâ quinquennii vicem referre beneficii jubentur, *l. fin. C. d. t. de postlim. revers.*

XXVII.

Similiter (7) **VENDITOR**, rem quam vendidit, pro pretio nondum soluto, tanquam pignus retinere potest, donec pretium ab emtore offeratur integrum, *l. 31. §. 8. l. 57. ff. de edil. edict.* nec sufficit partem esse solutam, *l. Iulianus 13. §. offerri 8. de act. emt. l. 2. ff. de heredit. vel act. vendit.* Gail. *1. Obs. 17.* Coler. *p. 1. c. 2. n. 211.* Wefenb. *π. de act. emt. n. 6. ibiq.* Dn. Hahn. *n. 3.*

XXVIII.

Item (8) **MAGISTER NAVIS** ratione mercium navis causa levandæ oborta tempestate jactarum, retinere potest merces aliorum Dominorum ad hoc ut contributio fiat, *l. 2. ff. ad L. Rhod. Molignat. de Retent. q. 66.* (9) **HERES**, quartam eius hereditatis partem, quam jussus est restituere, aut si aliâ exhaustam vel oneratam suscepit, §. *fi. Inst. de Fideicommiss. §. 1. Inst. ad L. Falcid. l. 26. l. 73. §. fin. l. in quartam 91. l. accepistis 93. ff. ad L. Falcid.* (10) Qui merces evchendas conduxerunt aut portandas, quales sunt **AVRIGÆ**, **TABELLARI** &c. retinere possunt merces, aut sarcinas viatorum, quoad illis satis fiat, *l. 5. in pr. ff. ad exhib. l. 6. §. ult. qui potiores in pign.* Carpz. *p. 2. c. 25. de fin. 21. in fin.* Coler. *p. 1. c. 2. n. 209.*

XXIX.

XXIX.

Et hi quidem hæcenus enumerati ex causa pignoris retinent. Qui porro ratione impensarum retentionem habent, sequentia demonstrabunt: modò, primò impensas à se invicem distinxerimus, quod aliæ sint necessariæ, aliæ utiles, aliæ voluptuariæ, secundum ea, quæ habentur, in *l. impensa* 79. ff. de *V. S. l. i. §. 1. l. 14. l. 5. §. fin. & l. 6. & 7. ff. de impens. in rem dot. al. deinde b. f. possessionem à malæ fid. poss. & denique impensas, quæ fructuum causa fiunt ab iis, quæ circa rem ipsam. de qua distinctione, vid. *Coll. Argent. de Jure dot. thes. 42. edit. nov. pag. 71. in fin.**

XXX.

Quia verò Retentionis materia insuper ita comparata est, ut aliquando sola nobis supersit, nullâ actione aliâ nobis competente, quod accidit si quis in rem alienam à se possessam, maximè bonâ fide, impensas suo nomine fecit, *l. Paulus* 14. ff. de *dol. mal. & met. except. l. 33. de condict. indebit. l. in hoc* 14. §. 1. *vers. diversum ff. comm. divid.* quo casu licet actione destituamur, quia neminem obligare volumus, *d. l. 14. §. 1. ff. comm. divid.* Retentionem tamen habemus, *l. 48. ff. de R. V. §. ex diverso Inst. de rer. divis.* Aliquando verò etiam simul Dominum, & qui jus repetendi habet, propriâ obligatione habeamus obligatum; quod fit, quoties quis ex justa causa rem alterius, voluntate ipsius, penes se habet, & vel impensas in eam fecit, vel damnum per eam passus est: quo casu & contrarium iudicium datur, *l. in reb. 18. §. ult. ff. commod. & praterea Retentio: quoniam secundum allegatam, l. 18. commod.* id etiam salvum habere possumus jure satisfactionis, si recto nobiscum iudicio agatur, quod contrario iudicio consequi.

C

XXXI.

Hinc rursus duas classes Retinentium constitue-
mus. *Unam* eorum, qui nudo & solo retentionis Jure
nituntur; *alteram* eorum, qui præterea actione aliqua
competente firmati sunt, qua persequi id, quod abesse
sibi conqueruntur, possunt. Horum illi, qui nullo
alio modo quàm per retentionem impensas servare pos-
sunt, in genere omnes sunt qui in rem alienam, quam
tenent quasi suam, suo nomine impensas fecerunt, si-
ne animo alterum sibi obligandi, *l. 14. §. 1. vers. diver-
sum, commun. divid.* Hi si fuerint in bona fide, omnes
omni modo doli exceptione servabunt, *l. planè 38. l. 39. §. vi-
deamus 1. ff. de hered. petit.* Mala fidei autem possessor
necessarias tantum, *l. 5. C. de R. V. l. 38. in fin. ff. de heredit.
pet. l. 36. §. fin. eod.* utiles verò & voluptuarias tollere aut
abradere, si sine læsione prioris status rei fieri potest, *l. 5.
C. de R. V. l. 37. ff. eod. l. 39. §. 1. de pet. hered. Ludw. exercit.
Inst. 4. thes. 8. Ungeb. Exerc. 6. q. 4.* In specie verò hoc
beneficio gaudent (1) qui ædificat in alieno solo ex sua
materia, *§. ex diverso 31. Inst. de Rer. divis. Locam. in not.
ibid. lit. c.* qui Dominum soli si ædificium petat, nec præ-
tium materiæ solvat, aut mercedes fabricorum, repellere
potest doli mali exceptione, *d. §. 31. l. 14. ff. de condict. in-
deb.* (2) Qui fundum alienum suam impensam bonam fide
consequitur, *§. quâ ratione 33. Inst. de rer. divis.* (3) Heredes
Vasalli allodiales, si feudum sine culpa Vasalli fuerit
apertum, retinere feudum possunt, si Vasallus in eo ali-
quod ædificium fecerit, vel ipsum suam pecuniâ meliora-
verit, *c. un. Hic finitur lex, §. si Vasallus 2. Feud. 28.* per gene-
ralem regulam, *l. 5. de impens. in rem dot.* quæ rem debitoris
retinere permittit, pro impensis aut meliorationibus
in ea factis. vide *Carpz. p. 3. Constit. 32. defin. 14. Schneid.*

fecit, *l. si is qui 59. l. 15. §. fin. de furt. l. 18. §. 2. & seq. ff. com. mod.* necessarias dico, nam modicas, cibariorum puta, ipse commodatarius sustinebit, *d. l. 18. §. 2. commod. l. 12. de impens. in rem dot.* (4) **DEPOSITARIUS** rem depositam; nam & hic experiri iudicio contrario potest, si quas impensas in rem depositam fecit. *l. actione 23. l. ei apud 5. ff. de pos. ergò etiam retinere, arg. l. 18. §. fin. ff. com. mod.* cum & præterea hoc ipsum tacite conventum videatur ut impensæ fiant, ne detrimenti aliquid obeas neglectas patiatur res deposita, *l. 8. in pr. & §. fin. de pign. act.* Bachov. *ad Treutl. vol. 1. Disp. 26. thes. 5. lit. c. vers. sed an per impensas. item Riem. quest. illustr. dec. 9. q. 9.* (5) **EMPTOR** rem quam emit alienam, si impensas in eam fecit & evincatur. *l. 45. §. 1. de act. emt.* (6) **CONDV. CTOR** rem conductam, si quas expensas necessarias fecit aut utiles in reparatione puta, ædium aut habitatio- nis, item si vineas posuerit, *l. dominus 55. l. pen. ff. Locat. Carpzov. p. 2. Constit. 25. de fin. 21. Coler. d. l. n. 208. 209.* (7) **NEGOTIORVM GESTOR** si utiliter in rem absentis impendit, *l. 13. ff. de neg. gest. l. 1. in pr. quib. mod. pig. solv.* (8) **PROCVRATOR** qui sumptus in lite fecit, rerum quasitarum retentione uti potest, nec ante rationes reddere tenetur, quam ei planè à Domino sit satisfactum. *l. 25. §. fin. & seq. l. 30. l. 46. §. 6. ff. de Procurat. Wefen. 7. de Procur. num. 8. in fin.* (9) **ADVOCATI, NOTARII, ACTVARI**, ob non solutam mercedem seu honorarium, acta & processus Clientis, *Gail. 2. Obs. 12. n. 5. Finckelthaus. Obs. 98. n. 25.* æquiparantur enim operæ impensis, §. 2. *Inst. de Societ.* quæ justam retinendi causam tribuunt, *l. si quis 59 ff. de furt. Carpz. d. l. de fin. 23.* (10) **SARTOR** vestem, si merces non fuerit soluta, *Gail. d. Obs. 12. num. 5. Coler. p. 1. c. 2. n. 213.* (11) **FA-**

MVLVS,

MVLVS, ANCILLA retentionem habent in adibus domini, nec inde expelli possunt donec de mercede satisfiat, Carpzov. d. l. defn. 22. (12) CARCERVM CVSTODES incarceratum, donec persolvantur expensa, Alth. dicaol. lib. 2. c. 17. n. 16. quia nemini officium suum debet esse damnosum, l. sed & si quis ff. quem: testam. aper. (13) HOSPES, CAVPO, hospitantium res pro hospitacione, Carpzov. d. l. defn. 22. n. 4. Et qui plures haberi possunt, de quibus videri Molign, potest in libello suo de Retent.

XXXIII.

Ex causa juris ad rem retinere possumus res illius, qui nobis obstrictus est quoquo modo. Nam licet tunc actione nonnunquam destituamur, praesertim in illis obligationibus, quibus jus civile tam efficaciter non assistit, ut actionem tribuat; quales sunt, quae nascuntur ex contractu servorum, l. 14. d. Obl. & act. l. 13. de Constit. pec. item ex eo, qui est inter fratres in potestate constitutos, patrem & filium &c. l. 38. de condict. indeb. & si aliud aliquod debitum naturale in obligatione versetur, l. 28. l. 13. l. 15. ff. de condict. indeb. de qua re vid. Althuf. dicaol. l. 2. c. 17. n. 19. & seq. Retentionis tamen beneficio relevamur, si solutum nobis sit, l. 16. §. 4. ff. de Fideicom. nec tanquam indebitum condici poterit, l. 13. §. 26. de condict. indeb. l. 17. §. 4. ff. de pact. Quod & de usuris verum est, ut & illae retineri possint, nec solutae condici, l. un. C. etiam ob chirograph. pec.

XXXIV.

Atque haec haecenus de prima subiecti parte. Sequitur jam altera, contra quos scilicet Retentio detur. Hi quamvis maximam ex parte ex superioribus cogniti esse possint, cum se invicem vi Relationis attingant, tamen

operæ pretium erit, quædam memora & hîc exhibere, quæ in superioribus non fuerunt comprehensa. Datur itaque Retentio (1) Contra FISCVM, si quæ bona debitoris obarati ex causa aliqua civili vel criminali ei fuerint applicata. idq; duplici ex ratione. 1. quia eiusmodi Fiscus creditoribus respondere cogitur, *l. 31. ff. solut. matr. l. 2. C. ad L. Iul. de vi public.* 2. Quia exactio poenæ postponitur rem suam persequentibus, *l. unic. C. pæn. fiscal. Credit. præf. lib. 10.* Ex quibus sequitur etiam Retentionis viâ consequi posse id, ad quod consequendum petitiones comparatæ sunt, *l. 1. ff. de pign.* Limitantur tamen prædicta, nisi publica utilitas aliud suadeat, Carpzov. *part. 2. Constit. 25. def. 25.* (2) Contra ECCLESIAM, quando ex Contractu Venditionis fortè, aut Locationis læsa restituitur, ut meliorationum habeatur ratio, ne emptor aut conductor, si fortè possessiones illas expensis & labore suo reddiderint meliores sumptibus, quos bona fide fecerunt, defraudarentur, *c. 1. in fin. extr. de Restit. in integr.* (3) Contra MINOREM si prædium sine decreto alienatum revocaverit, ob sumptus meliorati prædii restituendos, *l. si prædium 16. in fin. C. de præd. & aliis reb. min. fin. decr. l. 39. §. fin. ff. de Minor.*

XXXV.

OBIECTVM sive materia circa quam sunt res alienæ, *l. 48. de R. V. l. 33. ff. de condict. indeb.* non propriæ, *l. deducta 58. §. 2. vers. quod si fœnus ff. ad Sc. Trebell.* quia nemo sibi ipsi obligari, nec unius eiusdemque rei eodem tempore debitor & creditor esse potest, *l. heres 21. §. 2. l. 56. §. 1. ff. de fideiuss.* & quidem alienæ respectu eius qui retinet, non respectu debitoris, huius enim debent esse propriæ, Carpzov. *p. 1. c. 25. def. 17. n. 12.* Berlich. *p. 2. concl. 32. n. 17.* Sive illæ res corporales sint sive incorporeales,

rales, mobiles five immobiles, divini vel humani juris, publica vel privata, feudales vel allodiales, nihil interest, in omnibus enim his, si causa retentionis (de qua in precedentibus dictum) subsit datur Retentio, l. 59. ff. de furt. Hillig. Donell. Enucl. lib. 8. c. 22. lit. f. Sc retineri possunt NOMINA. Molignat. de Retent. quest. 270. RES ECCLESIAE c. 1. X. de in integr. restit. MINORIS l. 39. §. fin. ff. de Minorib. de quibus in thes. preced. RES SPO-LIATA, l. 38. ff. de pet. hered. per ea quae de m. f. possessore tradita sunt, in thes. 30. vid. Gail. 2. Obs. 12. RES EMPTE sub pacto de retrovendendo, pro alio debito. Carpzov. part. 2. constit. 1. def. 18. DECIMAE & REDITVS ex quibus stipendia Ministris Ecclesiarum & Scholarum exsolvenda sunt. quae Catholicis e Statum Augustanae Confessionis provinciis, aut vice versa his ab illis debentur, N. A. zu Augspurg de anno 1555. §. Als auch denen Ständen der alten Religion verwand. Instr. Pac. Cef. Suec. art. 5. §. II. in pr. retineri possunt, si qui illorum exsolvere neglexerint: quia ad solutionem obstringuntur, d. Recept. RES FEUDALES, de quibus in thes. 20. & 30. PIGNVS, COMMODATVM, DEPOSITVM &c. de quib. in superioribus.

XXXVI.

FORMA Retentionis alia intrinseca est, alia extrinseca. Intrinseca naturam Retentionis respicit, quae consistit in nuda rei alienae detentatione, sine affectio-ne seu animo possidendi, & quidem ex certa & iusta causa competente, prout id ipsum ex textibus passim colligi potest, §. 3. Inst. de Res. divis. l. 14. de dol. mal. & met. ex-cept. l. 58. §. 2. vers. quod §. ff. ad Sc. Trebell. l. 25. ff. de pign. l. si quis 10. §. 1. de acquirend. vel amitt. poss. l. 34. de damn. in sect. Extrinseca in circumstantiis Temporis & loci verfa-

verfatur. Et quidem *respectu loci* fieri retentio potest, tam in iudicio quam extra iudicium. *In iudicio* quando conventus Retinens doli se defendit exceptione, §. 30. *Inst. de Rer. divis. vid. Bachov. ad Treutl. vol. 2. D. 20. th. 6. lit. b. verb. fiat autem deductio.* *Extra iudicium*, quando propria autoritate, non requisito ad id iudicis officio, Retentione utitur, *arg. l. un. C. etiam ob chirograph. pec. Respectu Temporis*, nulla Retinenti currunt fatalia quibus iure suo excludatur, sed semper, quam diu causa subesse certa & iusta cognoscitur, competit, donec satisfactum fuerit de omnibus, quæ ei debentur. Carpz. *p. 2. const. 25. d. 9. num. 7.* idque iure optimo, quia exceptio doli, cui se Retentio associat, perpetuò datur, *l. purè §. §. fin. l. 14. ff. de dol. mal. & met. except.*

XXXVII.

FINIS in hoc consistit, ut securi reddamur, de debito consequendo, & ut adstringatur ad solvendum, qui rem habere desiderat. *l. 33. de Cond. indeb.*

XXXVIII.

Quibus ita hactenus secundum causarum genera exploratis, proximum nunc est, ut ad EFFECTVS deveniamus, qui ex illis colliguntur. Quorum quidam adstruuntur sive ponuntur, quidam verò de Retentione negantur. Prioris generis sunt

(1) Quod is, qui iure Retentionis Rei alienæ incumbit, adstringatur ad reddendas rationes, si forsan fructus ex re retenta perceperit, aliudve quid fecerit, administraverit. *arg. l. 2. ff. de neg. gest. l. 1. §. officio 3. de tutorib. & ration. distr. ab. Coler. part. 1. cap. 2. num. 233.* Ne sub pretextu retentionis occasionem quærere videatur, alienas dilacerare facultates, ut Imperator in *l. 2. pr. C. qn. & quib. quart. pars deb.* loquitur : quas tantum custodiæ causa deti-

detinet, quo magis cautum ei sit, de pretii refusione, *l. is cui s. ff. ut in poss. legat.* Quare nec Vidua, quæ Mariti bonis incumbit, à præstandis rationibus immunis est, teste Carpzov. *part. 1. cap. 25. def. 14.* cum, ut *Colerus* scribit *part. 1. cap. 2. num. 199. process. execut.* Retentio bonorum Mariti non importet alium effectum, quàm ut mulier fruatur interim bonis Mariti, quoad indigentiam suæ necessitatis, & per hoc medium privatæ Retentionis consequatur suam dotem.

(2) Quod teneatur præstare diligentiam eam, quam res retenta requirit. Unde & ad dolum & culpam præstandam obliatus erit, eamq; tam latam quam levem, prout negotium erit ex quo Retentionis jura promanant, *arg. l. contractus 23. de R. I. l. 5. §. 2. ff. Commod.*

(3) Potest jus Retentionis in alium transferre titulo quocunque, tam universali, *l. 5. ff. de dot. pr. eleg.* quam singulari, Venditionis p. Donationis, oppignerationis, *l. 14. §. 1. ff. Comm. divid.* Myns, 6. *Obs. 82. n. 2.* Carpzov. *part. 1. Constit. 25. def. 16.*

XXXIX.

Posterioris generis effectus (eorum scil. qui de Retentione negantur) potissimum duo sunt:

(1) Quod Retinens ab omni exactione onerum, tributorum puta, pensitationum publicarum &c. quæ respectu rei retentæ indicuntur, immunis sit, nec quicquam præstare teneatur. Ratio, quia sunt onera fructuum, quæ Dominis incumbunt, *l. 13. ff. de impens. in rem dot.* Carpzov. *d. Const. 25. d. 27.* Nec obstat, quod in *l. Imperatores 7. ff. de publ. & Vect.* dicitur: in vestigalibus ipsa prædia non personas conveniri; & possessores etiam præteriti temporis vestigal solvere debere. Et in *l. 3. C. de ann. & trib.* Indictiones non personis sed rebus

D rebus

bus iudici solere, vid. Gail. 1. *Obs.* 21. *num.* 19. 20. Secer-
nendum namque hic erit, debere, solvere, exigere. Exi-
git quidem exactor tributa à possessore, quæ solvere te-
netur ex vi hypothecæ bonorum, *d. l. 7. ff. de publ. & ve.*
Etig. non tamen de suo, sed habet deductionem. C. A.
de jur. dot. thes. 42. *edit. nov. pag.* 71.

(2) Quod ei, qui iure Retentionis Castrum, pa-
gum, territorium &c. aliquod tenet, vigore Pacifica-
tionis Osnabrugensis & Monasteriensis non propterea
jus reformandi sit tributum, id quod expressè cautum
legitur *in Instr. Pac. Cæs. Suec. art. 5. § 14. vers. sola.*

XL.

Progredimur jam ad CONTRARIA, quæ Re-
tentioni adversantur vel ut constituendæ, vel ut con-
stitutæ. Ut constituendæ, quando ea impeditur à causa
vel interna vel externa. Ab interna, si alio quàm reti-
nendi animo possidetur: aut res detinetur retineri pro-
hibita, *l. 12. C. de SS. Escl.* Ab externa, quando deest
sufficiens & iusta aliqua causa quæ retentionem im-
portat, *vid. thes.* 7. Gail. 2. *Obs.* 12. *num.* 5. *l. 12. in fin. ff. de*
vi & vi arm. Ut constitutæ adversatur solutio, per quam
Retentio dissolvitur, *l. 25. §. fin. junct. l. 26. ff. de Procur.*
Quemadmodum aliàs soluto eo quod debetur, omnis
obligatio tollitur, *pr. Inst. quib. mod. toll. oblig.*

XLI.

Ultimo loco nunc restant AFFINIA, quæ paucis
quoque erunt expedienda. Tria autem potissimum
sunt, quæ propter affinitatem huic materiæ adnecti
possunt: Compensatio, Pignus & Repressaliæ. COM-
PENSATIO, idèd, quia utraque securitati Credito-
rum consulit, cum utraque potius esse putat rei incum-
bere

bere quam actionibus defatigari, l. 1. ff. de pign. l. 3. de
 Compens. & præterea tam arctè inter se Retentio & Com-
 pensatio colligatæ sunt, ut ubicunque hæc competit, il-
 lam simul locum habeat, l. ob negotium 20 ff. de compens. l. 3.
 C. eod. Licet non nihil inter se quoque differant. Nam
 (1) compensatio res fungibiles respicit, quæ ex mutua
 obligatione debentur, l. 2. §. 1. l. 6. ff. si cert. pet. l. 1. §. 8. II.
 C. de Compens. l. 18. ff. de pign. act. Wesenbec. π. de Com-
 pens. num. 6. Retentio verò res quasvis, tam fungibi-
 les quàm species. Gail. 2. Obs. 12. num. 4. (2) Illa solutio-
 nis instar est, ideoque & obligationem & actionem ab-
 sorbet: Hæc rem duntaxat debitoris quasi pignoris ju-
 re detinet, quò facilius debitum Retinens recipiat,
 manente nihilominus tam obligatione quàm excep-
 tione, l. 26. §. 4. ff. de Cond. indeb. l. 5. de dot. pr. el. l. 14. de
 Except. dol. Perez Comm. Cod. de rei ux. act. n. 15.

XLII.

Deinde adiacet etiam Retentioni PIGNVS l. 1.
 pr. ff. de pign. l. un. C. etiam ob chirograph. pec. l. 15. §. 1. ff.
 de furt. Nam quemadmodum pignus Creditoris cau-
 sa constituitur, quò magis ei in tuto sit Creditum, §. fin.
 Inst. quib. mod. re contrah. oblig. ita etiam Retentio se-
 curiorem reddit Creditorem. Et sicut pignus, si debiti
 excedat quantitatem, nihilominus manet obligatum,
 l. 9. §. 3. ff. de pign. act. sic etiam res retenta retineri po-
 test, etiamsi valore suo ipsum debitum excedat, arg. §.
 ex diverso 30. & §. ex qua ratione 33. Instit. de Res. divis.
 Differunt (1) quod pignus actionem, tot. tit. ff. & C. de
 pignerat. act. Retentio, quæ talis, non nisi exceptio-
 nem producat, l. 33. ff. de cond. indeb. (2) Pignus distrahi
 quandoque potest si debitor solutionem differat, co-

D 2 que

que distracto Creditor de pretio sibi satisfacere, l. 8. & tot. tit. ff. de distract. pign. l. 2. C. si in caus. jud. l. 3. C. de Execut. rei iudic. cum in Retentione hæc prorsus censeantur prohibita, nisi jus Retentionis alii cedere liber, l. 14. §. 1. ff. Comm. divid.

XLIII.

Denique Retentioni etiam adhærent, tanquam affine remedium, REPRESSALIÆ, *Quæ sunt potestas impignorandi contra quemlibet de terra debitoris, date Creditori pro iniuriis & damnis. Prout describuntur ex c. 1. de iniur. & damn. in sexto. à Mynsing. 6. Obs. 1. Introductæ jure gentium necessitate cogente, ut eorum cohibeantur insolentiæ, qui viâ juris conveniri non possunt. Grot. de Jur. Pac. & bell. lib. 3. cap. 2. num. 2. Impetrantur regulariter à superiore, qui habet jus indicendi bellum: quoniam ut Gailius ait, de pign. Obs. 2. num. 3. quodammodò pugna offertur his, unde bellum sequitur: quod non nisi à Maiestate indicitur legitimè & geritur, l. 3. ad L. Iul. Maieft. c. quid culpatur §. ordo autem 23. q. 1. l. 17. C. de re milit. lib. 12. l. unic. C. ut arm. usus. Licet usu invaluisse scribat Arum. vol. 2. jur. publ. disc. 8. ut etiam Electores Imperii Romani, & alii Magistratus, qui liberam Reipublicæ habent administrationem, huius juris participes se reddiderint. Conceduntur autem contra externos regulariter, qui alterius subiiciuntur jurisdictioni, nec alio remedio cohiberi possunt. Arum. vol. 4. jur. publ. disc. 27. Et quidem ob denegatam justitiam aut etiam malitiosè protractam, aliamve justam causam Mynsing. 6. Obs. 1. num. 4. dummodo denegatio facta fuerit & à Magistratu requisito & requisiti superiore. Arumæus vol. 2. jur. publ. cap. 8. thes. 4. In Imperio Roma*

no

no planè interdicta leguntur. *N. A. zu Speyer de anno 1570. S. Wann auch die Arresta, & quæ occasione belli hæstenus natae, jubentur tolli, Inst. Pac. Caf. Suec. artic. 9. in pr. quia remediis sublevamur ordinariis, si denegata aliqua in parte nobis fuerit iustitia; Ordin. Cam. part. 2. tit. 26. in pr. ut extraordinariis inde opus non habeamus, cap. 1. X. de iniur. & damn. in sexto. l. in causa cognitione 16. ff. de Minorib.*

Tantum.

S. D. G.

AD VIRVM

Clar. ac Præstantiss.

DN. GRAFFVM,

scribebam.

amicitiæ & amoris ergò

JOSVA ARNDIVS.

T*Errarum Dominâ terrâ fate, Sedule GRAFFI,*

Auspiciis cape digna tuis! Patriæque supremis

Ausa tuæ fatis æqualia suscipe felix,

D 3

Et

Et gentem Dominam civilibus indue curis
Casarea legis, sacratarumq; tiara
Gemmarum Arcadii studiis impone coronā.
Rubricas Masuri natasq; ad iurgia fraudes
Clamosi fuge, Docte, fori, fuge longius umbras
Has legum Augustarum & inania sibila juris
Et solidum tinnire stude; Neu vincere turbā
Immanis vulgi, fruges consumere nati
Discantisq; nihil nisi quod nescire iuaret.
Augustis paria usq; tuis, & digna regente
Austriadum fato, primisq; aequalia cæptis
Perpetuus faustusq; urge, certoq; sequentes
Aut titulos spera, quanquam his sine celsior
extes,

Aut laudem solidā nec inania premia spera.
Si cæptam metire viam, sic sedulus insta
ô dilecte, sacras & fortius excute leges.
Cumque quid illarum studium ferat hauseris
olim,

Et longum permensus iter consederis arvis
Aut patriis, aut fortis agris da moribus arte
Et quod scis bene, vive piè, nulliq; nocendo
Quod Tua jura docet, fugientes transige soles,
Utq; ferent anni, nostri sine face memento.

Dum

*D*um retines, Dilecte, Tuos, retineris
 iisdem
 Tu quoq^s. Quam grata hac nostra
 Retentio erit!

Præcellentis. Domino GRAFFIO,
 Amico inter certissimos mihi æternum colendo,
 gratulantis animi signum, & constantis ami-
 citiæ memoriam reliqui

Johan. Henricus Schröter.

F I N I S.

Handwritten text at the top of the page, likely bleed-through from the reverse side.

Handwritten text in the upper middle section, including the word "Kennen" and "Tugend".

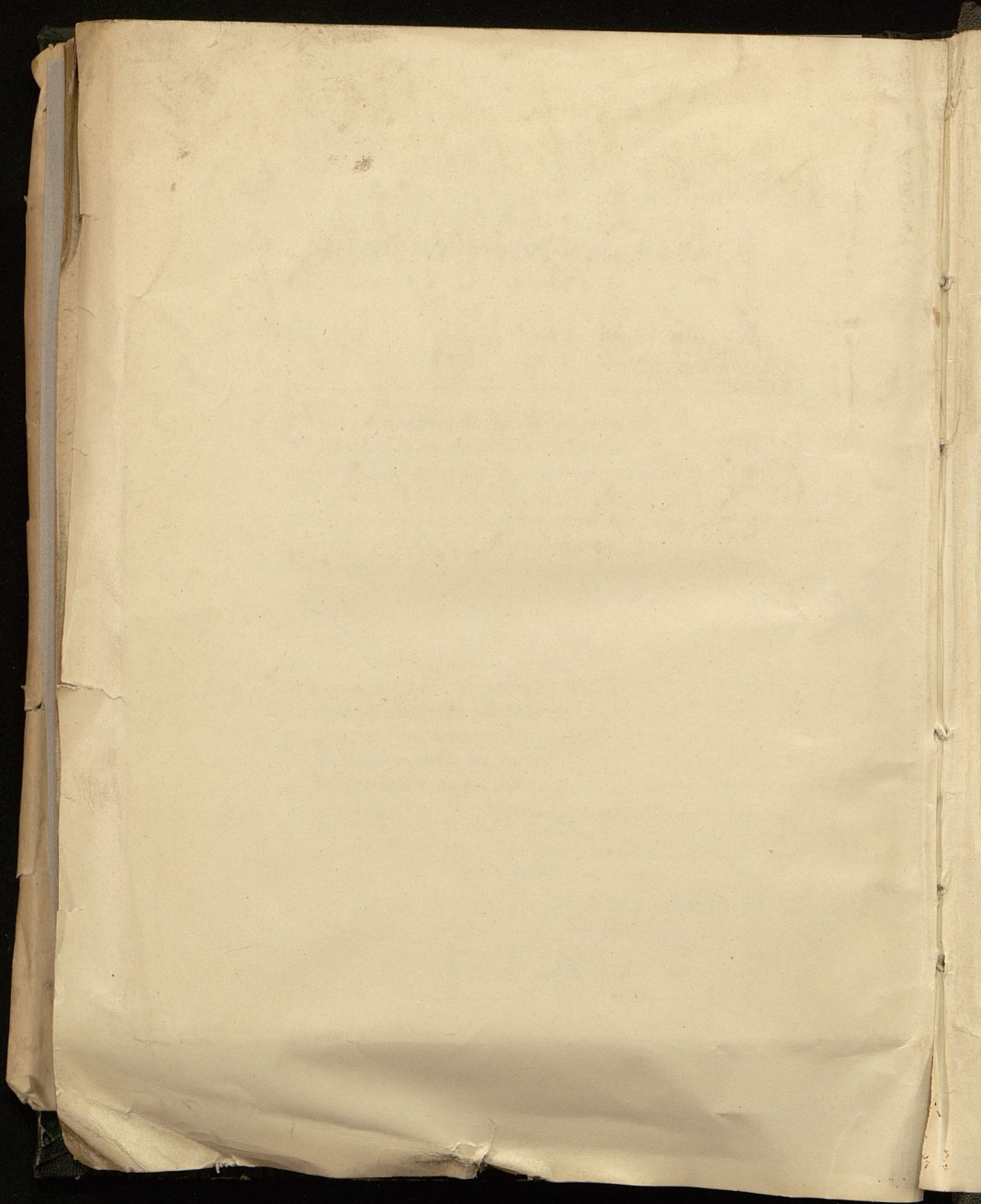
Handwritten text in the middle section, including the name "Johann Heinrich Scherzer".

Handwritten text below the name, possibly a title or subtitle.

Large handwritten characters, possibly "F I M I S".

ULB Halle

3

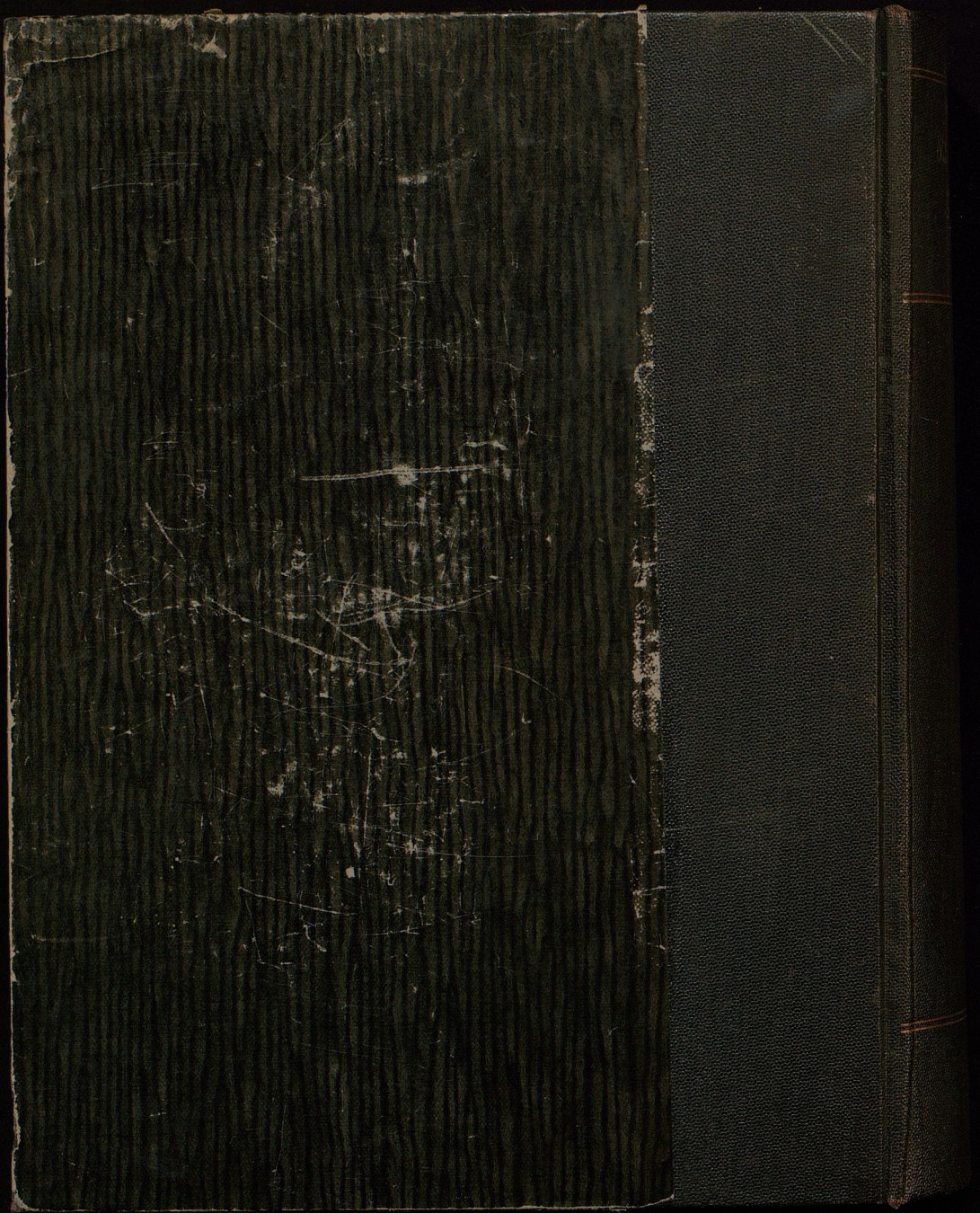
003 882 810

(f) sb

Konf

24
Diss. 2
531.
16574
8,2

Q. D. B. V.
DISPUTATIO INAVGVRALIS
DE
RETENTIONE,
Quam
AVTHORITATE
Magnifici, Nobilissimi & Amplissimi Jctorum
ordinis in Illustri ac inclyta Argentoratensi
Academia,
pro consequendis
SVMMS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
AC PRIVILEGIIS,
publico & solenni examini submittit
GOTTFRIDVS Grassi/ Austriacus.
ad d. 9 Maii.

ARGENTORATI,
Ex Typographéo FRIDERICI SPOOR,
ANNO M DC LVII.

LIBR.
UNIVERS.
ARGENTORATI

